

Ангел Каралийчев

Приказка за житните зърна

Отбраните за посев житни зърна лежаха в дълбоката кооперативна житница и си говореха тихичко.

– Тука е много тъмно, аз нищо не виждам – обади се едно зрънце с тъничко звънливо гласче.

– Тука е задушно! – рече друго зърно.

– Тук има една мишка с дълга опашка. Много ме е страх от мишката! – записука трето зрънце.

– Къде е тя? – скокна през прозореца в житницата котаракът Петър и очите му грозно светнаха.

– Скри се в дупката си. Тя схруска най-добрите ни другарчета.

– И нея ще схруска бачо ви Петър, щом като я затисне с лапите си. А сега кротувайте, защото скоро ще ви отнесат.

– Къде? – попитаха в хор зрънцата.

– На нивата! – отвърна котаракът Петър и тръгна безшумно към мишата дупка.

Беше тъмна есенна утрин. Духаше прохладен вятър и намиташе опадалите листа на дърветата. Мъглите забулиха планинските върхове и се понесоха към равнината. Вратата на житницата скръцна и се отвори. Влезе сеячът. Той носеше едно кринче и три празни чувала. Наведе се и почна да гребе житните зърна. Напълни завчас чувалите, завърза ги отгоре и ги натовари на каруцата. Шибна конете и откара чувалите на голямата общонародна нива, където един трактор пореше чернозема с шест железни плуга. Сеячът стовари семето до дънера на една стара круша къснозрейка и почна да тъкми редосеялката.

– Какво ли ще правят с нас? – попитаха зърната.

– Ще ви заровят в земята – отвърна крушата, – в черната земя ще потънете.

– В земята ли? Как тъй в земята? Ние не искаме да ни заравят. Ние сме живи зрънца. В земята ще измрем до едно. Преди да ни заровят, трябва да ни попитат съгласни ли сме. Ние не сме съгласни!

– Не бойте се, няма да измрете. Бъдете търпеливи и чакайте да видите какво ще стане.

Когато сеячът започна да изсипва семето в редосеялката, всичките зърна се притиснаха едно до друго, дружно да влязат, само едно зрънце не рачи да върви с другарчетата си. То отскочи настрана и се търкулна по утъпкания коларски път.

– Къде отиваш? Защо се делиш от нас? – развикаха се зрънцата.

– Не искам да легна там, където лягате вие – отвърна самичкото зрънце.

– Защо?

– Защото не съм като вас – такива едни зърна – дребосъчета. Аз съм по-голямо и по-умно от вас. Аз ще мина отвъд коларския път. По-добре ще ми бъде, когато съм самичко.

И като се чукна върху едно бяло камъче, зърното подскокна, прескочи коларския път и попадна в една мравешка пукнатина.

Редосеялката подреди всичките зърна от чувалите едно до друго, намести ги в разораната нива и ги засипа с мека пръст.

Дълго лежах заровените зърна в чернозема. Тихият есенен дъжд намокри нивата. Влагата проникна надолу и намокри ризниците им.

Те се изплашиха и прошепнаха:

– Свърши се, ще изгнием!

И почнаха да се подуват. Набъбнаха. Ризниците им захванаха да се пукат. Но щом напече слънцето на сиромашкото лято и цъфна кърпикожухът, зрънцата се превърнаха на нежнозелени стръкчета, източиха се нагоре, разбутаха меката пръст и си показаха връхчетата.

– Добро утро! – викнаха дружно на крушата със звънливи гласчета. Слънцето ги погали с меката си топла ръчица и те започнаха бързо да растат.

– Колко сме много – рекоха житните стръкчета, като се оглеждаха едно друго, – милиони! Ние сме повече от звездите на небето, ние сме повече от дърветата в гората.

– Ку-ку! – обади, се отвъд пътя едно самотно стръкче, пораснало наред голата поляна между камънаците и магарешките бодили.

– Що щеш там? – попитаха го другарчетата му. – Ела при нас!

– Не искам. Аз пузнах корени в мравешката пукнатина. Тука ми е широко. Ще расна, без да ме докосва някой. Ще изсмуча всичкия сок на поляната. Няма да оставя капчица на другите тревички. Ще порасна голямо-голямо и ще стана като топола. А вие там – дребосъчета!

– Прави каквото щеш – отвърнаха зрънцата и го забравиха.

Зимата пристигна разлютена, затъмни слънцето, обрули последните листа от клоните на крушата и почна да сипе сняг. Затрупа голямата нива. Метна бял юрган върху житните стръкчета, те се затоплиха, почнаха да се прозвяват, казаха си лека нощ и заспаха. Когато се пробудиха след дългия сън, видяха, че белия сняг го няма, мътни ручеи се спускат надолу към голямата река, а от южните страни са пристигнали крилати гости. Житните стръкчета оживяха и се размърдаха. Слънцето ги напече хубаво, вятърът почна да ги люлее, а старата круша им се радваше като майка, шумеше с младите си листа и им разказваше приказката за

непослушното агънце, което се отлъчило от стадото на овчаря, навлязло самичко в тъмната гора и вълкът го изял. Стръкчетата, макар че бяха още мънички, се досещаха за какво става дума и поглеждаха съжалително към самотното си другарче, което се беше отлъчило и сега се клатеше и надигаше високомерно отвъд големия път.

Една сутрин самотното стръкче се похвали:

– Хей, малчугани, знаете ли, че аз си имам вече едно коленце.

– Охо – отвърнаха стръкчетата в нивата, – ние си имаме по две коленца и скоро ще вържем класове!

Додето крушата налее плод, житните класове станаха високи до пояс и почнаха да класят. А когато месец юни пристигна със стоманен сърп на рамо, те се дигнаха над пояс, напълниха класовете си със зрънца, наежиха осилите си и почнаха да зреят.

Изрусяха осилчетата и на самотния житен клас.

– Моите зърна ще станат едри като лешници. Почакайте и ще видите – хвалеше се самотният стрък.

– И като орехи да станат, пак нищо няма да се получи – думаха му житните стръкове от нивата.

– Защо?

– Защото един клас хамбар не пълни.

През един горещ задушен ден от планината се закъртиха тъмни облаци. Слънцето изплашено се скри зад тях. Птичките се изпокриха в гнездата си. Гръмотевица процепа небето. Излезе силен вятър, клоните на старата круша заскърцаха. Житните стръкове наведоха тежките си класове, притиснаха се един до друг плътно и задружно дадоха отпор на бурята. Стихийният вятър не можа да пречупи нито един клас, защото цялата нива се опълчи срещу него.

– Ние сме били голяма сила! – си рекоха житните класове, когато бурята отмина и почнаха да отгърсват дъждовните капки от осилите си.

Те бяха окъпани, горди и радостни.

– Вие сте наистина голяма сила, защото сте много! – обади се крушата. – Но я погледнете какво стана с вашето самотно другарче, което не пожела да смуче сок заедно с вас в черноземната нива!

Класовете се обърнаха, погледнаха отвъд коларския път и що да видят: самотният житен клас лежеше пречупен от корен, затъпкан и зацапан с кал.

– С него се случи същото, което се случи с непослушното агънце – рече крушата и поклати тъжно глава.

Когато здравите житни класове узряха и зърното им се изпече,

пристигна моторната жътварка. Тя обръсна зрялата нива за един ден, навърза стръковете на снопи. Коларите откараха снопите при вършачката и ги складоха на купни. Работливата вършачка отдели зърното от сламата и отново запращя общонародната нива.

Новите зърна не се страхуваха от мишката, защото котаракът Петър се беше разправил с нея.

Сеячът отдели най-здравите и чисти зърна за нов посев, а другите влязоха в чувалите и заминаха към мелницата. Те ще се превърнат на меко като памук брашно и от тях хлебарят ще изпече бели пшеничени хлябове за целия български трудов народ.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране и разпознаване: unicode, 2007

Редакция: BНorse, 2007

Публикация:

Ангел Каралийчев, НАЙ-ТЕЖКОТО ИМАНЕ – ПРИКАЗКИ И РАЗКАЗИ

Съставител ГЕОРГИ СТРУМСКИ

Библиотечно оформление СТЕФАН ГРУЕВ

Редакционна колегия ЕФРЕМ КАРАНФИЛОВ, ИВАН ЦВЕТКОВ, ЙОРДАН МИЛЕВ,
КАМЕН КАЛЧЕВ

Отговорен редактор НИКОЛАЙ ЯНКОВ. Редактор на издателството АННА
ПАНЧЕВА

Илюстрации АЛЕКСИ НАЧЕВ. Художник на корицата РАДОЙ БОЯДЖИЕВ.

Художествен редактор ИВАН МАРКОВ

Технически редактор ЕЛЕНА МЛЕЧЕВСКА. Коректор ТАНЯ СИМЕОНОВА

Първо издание. ЛГ. V. Тематичен № 13/9537172431/6006-2-79

Дадена за набор на 23. IV. 1979 г. Подписана за печат на 27. IX. 1979 г. Излязла от
печат на 10. X. 1979 г.

Поръчка № 118. Формат 1/16 60×90. Тираж 60 000. Печатни коли 16. Издателски коли
16. Цена 2 лв.

„НАРОДНА МЛАДЕЖ“ – ИЗДАТЕЛСТВО НА ЦК НА ДКМС. МОНОФОТО, ПЕЧАТ
И ПОДВЪРЗИЯ ДПК „Д. БЛАГОЕВ“. СОФИЯ – 1979

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3412>]